

Bolognaanpassning av lärarutbildningen.

Den nya examensordningen som redan trätt i kraft förutsätter tre olika varianter av lärarutbildning

1. Senarelärare med en yrkesexamen placerad på avancerad nivå skall:

- a. Göra ett examensarbete omfattande 30hp (20 gamla)
- b. Ha kurser på avancerad nivå minst omfattande 60 hp

2. Tidigarelärare mot grundskolan som **väljer** en yrkesexamen på grundläggande nivå (210hp = 140 gamla) skall:

- a. göra ett examensarbete omfattande minst 15hp (10 gamla dvs som idag)
- b. läsa kurser på grundläggande eller avancerad nivå omfattande sammanlagt 210 hp (inkl examensarbetet)

Tidigarelärare mot grundskolan som **väljer** en yrkesexamen på avancerad nivå (240 hp = 160 gamla) skall:

- a. Ha ett examensarbete omfattande 30hp (20 gamla)
- b. Ha kurser på avancerad nivå minst omfattande 60 hp

3. Tidigarelärare mot förskolan med en yrkesexamen på grundläggande nivå skall:

- a. göra ett examensarbete omfattande **minst** 15hp (10 gamla dvs som idag)
- b. läsa kurser på grundläggande eller avancerad nivå omfattande sammanlagt 210 hp (inkl examensarbetet)

Tidigarelärare mot förskolan **skall** erbjudas möjligheter att komplettera sin utbildning så att en generell magisterexamen kan avläggas och skall då:

- a. Ha ett examensarbete omfattande 30hp (20 gamla)
- b. Ha kurser på avancerad nivå minst omfattande 60 hp

Hur uppnås avancerad nivå?

Poängen på avancerad nivå kan ligga inne i utbildningen och uppnås efter progression

”Först som sist skall konstateras att en grundförutsättning för resonemanget är att en kurs endast kan ges en nivå. I vissa fall har diskussionerna indikerat att det är lätt att göra misstaget att dra likhetstecken mellan den enskilda kursen och en tänkt examen. Observera alltså särskilt att det inte finns någonting som säger att en examen på grundnivå enbart skall innehålla kurser på denna nivå och vice versa.

En examen på grundläggande nivå kan innehålla kurser på avancerad nivå

Vidare gäller allmänt att kursklassificeringen bör göras med hänsyn till den progression som skall finnas beskriven i respektive examens måldokument.

Detta är särskilt viktigt för sammanhållna utbildningar/program, där de ingående kurserna i många fall är nära relaterade i denna progressionsprocess

Tre ”huvudspår” för klassificering av kurser har tonat fram, förkunskapskrav, pedagogisk form och metod samt lärandemål (learning outcomes). Dessa tre rubriker har ett nära samband, men är tydligt åtskiljbara och därför lämpliga som ett slags sorteringsinstrument för fastställandet av kriterierna för nivåbestämning.”

Citaten hämtade från:

http://www.lu.se/upload/LUPDF/Bologna/LU_Bologna/PM_nivaindeln051018bil.pdf

Antal poäng som minst måste föregå en kurs på avancerad nivå framgår inte. Rimligen kan ingen kurs på avancerad nivå ligga först i en yrkesutbildning. I civilingenjörsutbildningar anses det rimligt att avancerade kurser kan komma in först under det tredje studieåret.

Senarelärare

Senarelärare **skall** nå avancerad nivå. För senarelärare uppnås enklast den avancerade nivån genom att en fördjupande specialisering efter inriktning utnyttjas som avancerad kurs. För lärare inriktade mot gymnasiet, där båda specialiseringarna innebär fördjupning erhålls sålunda 60hp på avancerad nivå på detta sätt. För senarelärare mot grundskolan där en inriktning måste fördjupas erhålls 30hp genom specialiseringen. För att **alla** senarelärare skall nå avancerad nivå (60 hp) föreslås som huvudalternativ att examensarbetet (som måste omfatta 30hp) läggs på avancerad nivå. En annan variant är att en student inriktad mot grundskolan följer samma modell som studenten inriktad mot gymnasiet och fördjupar båda inriktningarna till 90hp. Examensarbetet *kan* då göras på grundläggande nivå men omfattar fortfarande 30hp.

Tidigarelärare

En grundläggande princip kan vara att tidigarelärare skall **ha möjlighet** att inom sin utbildnings ordinarie poäng (210 hp=140gamla) ha minst 30hp på avancerad nivå. Detta för att med endast en termins studier komplettera till en examen på avancerad nivå (yrkesexamen för lärare mot grundskolan och magisterexamen för lärare inriktade mot förskolan). För att **alla** ska kunna uppnå detta utnyttjas enklast examensarbetet som då ges på avancerad nivå. Avancerad nivå kan eventuellt också uppnås inom inriktningar omfattande 90hp och fördjupande/breddande specialiseringar.

Struktur med AU2 näst sist.

År	Tidigarelärare 60hp inr.		Tidigarelärare 90hp inr		Senarelärare	
	Höst	Vår	Höst	Vår	Höst	Vår
1	AU1	Inriktning 1	AU1	Inriktning 1	AU1	Inriktning 1
2	Inriktning 1	Special.1	Inriktning 1	Inriktning 1	Inriktning 1	Inriktning 2
3	Special.2	AU2	Special. 1	AU2	Inriktning 2	Special 1
4	AU3, valbart exarb 15/30hp + ev 15p kurs	Valbar kurs på avancerad nivå efter ordinarie utbildning	AU3, valbart exarb 15/30hp + ev 15p kurs	Valbar kurs på avancerad nivå efter ordinarie utbildning	Special 2	AU2
5					AU3, Exarb 30hp	(Special. 3 Sv)

För tidigarelärare **krävs** ett examensarbete omfattande 15hp på grundläggande nivå. Därför föreslås att en tidigarelärare under AU2 väljer om AU3 skall omfatta ett examensarbete på 30hp på avancerad nivå eller ett examensarbete omfattande 15p på grundläggande nivå och en kurs (**ny!**) inom AU omfattande 15hp.

Konsekvensbeskrivning.

Senarelärare.

Senarelärare mot gymnasiet når (genom fördjupning av inriktningar) avancerad nivå utan att examensarbetet görs på avancerad nivå. De inriktade mot grundskolan kan välja att fördjupa båda inriktningarna och därmed göra ett examensarbete på grundläggande nivå. Examensarbetet omfattar dock alltid 30hp. Examensarbete omfattande 30hp i AU3 innebär att teori och metodkursen som idag föregår examensarbetet måste beredas plats inom andra delar av utbildningen. Som huvudalternativ föreslås teori och metod placerat inom AU med delar inom inriktningarna

Tidigarelärare

Tidigarelärare erbjuds ett val mellan grundläggande och avancerad nivå under sina sista 30hp (dvs under AU3). På grundläggande nivå görs ett 15hp-arbete som kompletteras med 15hp-kurs. Om en student som valt 15hp arbete på grundläggande nivå har 30hp på avancerad nivå från en inriktning eller fördjupande specialisering räcker det med ett kompletterande examensarbete på 30hp på avancerad nivå (utöver grundexamens 210 hp) för en examen på avancerad nivå. Kompletteringen för

examen på avancerad nivå skall enligt PM från regeringskansliet 070329 alltid utgöras av kurs (kurser) på avancerad nivå. En tidigarelärare kan alltså inte komplettera med 30hp på grundläggande nivå (även om studenten har 60hp på avancerad nivå från tidigare studier). Om en tidigarelärare avlägger en examen på grundläggande nivå utan några kurser på avancerad nivå förlängs en komplettering till avancerad nivå med en termins studier jämfört med en tidigarelärare som har 30hp på avancerad nivå i sin grundutbildning. Att nå 30hp på avancerad nivå är exempelvis möjligt om tidigareläraren gjort sitt examensarbete på avancerad nivå.

Teori och metodkurs inför examensarbete

Någon/några poäng teori och metod kan inleda examensarbetet i AU3. I AU2 läggs en grund med ungefär samma uppläggning som i nuvarande AU3 där en generell inledning följs av en mer områdesspecifik utbildning – omfattning 4p (gamla)? I AU1 har en grund lagts av vetenskaplig skolning omfattande några poäng. Ett rimligt krav på alla inriktningar är att den vetenskapliga skolningen som inletts under AU1 byggs på under inriktningen.

Förslag

LuN fattar beslut om att:

1. Alla examensarbeten för senarelärare ska ligga på avancerad nivå.
2. Alla fördjupningar av inriktningar för senarelärare (60-90 hp) ska ligga på avancerad nivå.
3. Att kurser inom utbildningen på avancerad nivå tidigast kan ligga under det tredje studieåret.
4. Att tidigarelärare under termin 6 väljer om de i AU3 ska göra ett examensarbete på avancerad nivå omfattande 30 hp eller ett examensarbete på grundläggande nivå omfattande 15 hp.
5. Att examensarbetet på grundläggande nivå omfattande 15 hp kompletteras med en kurs i AU3 på grundläggande nivå omfattande 15hp.
6. Att en teori och metodkurs omfattande 4p införs under AU2.
7. Att VFU inom AU förläggs till AU1 och AU2 och att all VFU utförs på grundläggande nivå.
8. Att en översyn av antalet poäng/moment av ”teori- och metod” inom AU, inriktningar och fördjupningar görs av lärarutbildningskansliet för att säkerställa att omfattning och kvalitet är sådan att ett examensarbete på avancerad nivå kan utföras.
9. Att AU-gruppen får i uppdrag att arbeta med punkterna 6 och 7

För Bolognagruppen

Färila 070522
Roy Nilsson
Chef för lärarutbildningen